

Forslag

til

Lov om oprettelse af en statsskole i Aalborg.

Fremsat den 22. februar 1956 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

Undervisningsministeren bemyndiges til at oprette en statsskole (gymnasieskole) i Aalborg.

§ 2.

Anlægsudgifterne tilvejebringes således:

1. Aalborg kommune overdrager vederlagsfrit det fornødne grundareal for skolen til staten.

2. 25 pct. af udgifterne ved opførelse af bygningerne, herunder rektor- og pedelboliger, anskaffelse af inventar, samlinger og undervisningsmateriel, anlæg af sportsplads m. v. afholdes af statskassen.

3. Aalborg amtskommune tilskyder et beløb på 400 000 kr. til dækning af de under 2. nævnte udgifter.

4. Den resterende del af de under 2. nævnte udgifter afholdes af Aalborg kommune, Sundby-Hvorup kommune, Hasseris kommune og Nørresundby kommune med henholdsvis 78 pct., 1,7 pct., 13,5 pct. og 6,8 pct.

§ 3.

Udgifterne ved skolens drift bevilges på de årlige finanslove. Ved normeringslov oprettes det fornødne antal tjenestemandstillinger for rektor, lærerpersonale og pedel.

Bemærkninger til lovforslaget.

Igennem flere år har der hersket stigende pladsmangel på den gymnasieskole, der findes i Aalborg, nemlig katedralskolen. Da denne skole blev opført i 1888, havde den et elevtal på ca. 125, medens tallet nu pr. 1. september 1955 er vokset til 639, således at både klasseværelser, gymnastiksale og andre faglokaler og lærerværelse er overfyldt.

En udbygning af katedralskolen støder på flere praktiske hindringer og er desuden utilrådelig. Tværtimod er en nedbringelse af de nuværende meget høje elevtal ønskelig, og under denne forudsætning vil skolen vedblivende kunne gøre god fyldest.

En effektiv afhjælpning af den herskende pladsmangel og tilfredsstillelse af det fremtidige behov for gymnasieundervisning i Aalborg og opland, der har et stærkt stigende befolkningstal, kan derfor

kun ske ved opførelse af en ny gymnasieskole. Der henvises herved til de som bilag 1 og 2 aftrykte skrivelser af 3. oktober 1945 og 25. juni 1952 fra rektor for Aalborg katedralskole samt til den som bilag 3 aftrykte statistik over elever på Aalborg katedralskole.

Sagen om opførelse af et nyt gymnasium i Aalborg har været gjort til genstand for forhandling i et af de interesserede kommuner nedsat udvalg, bestående af repræsentanter for amtsrådet samt for kommunalbestyrelserne i Aalborg, Nørresundby, Hasseris og Sundby-Hvorup kommuner, ligesom sagen er blevet behandlet i det af undervisningsministeriet nedsatte udvalg til overvejelse af gymnasieforholdene (gymnasiudvalget). Gymnasiudvalget har udtalt, at de af udvalget foretagne statistiske undersøgelser har givet til resultat, at

Aalborg katedralskole i særlig grad er overfyldt, hvorfor det kan anbefales, at der opføres et nyt gymnasium i denne by.

Også undervisningsinspektøren for gymnasieskolerne fremhæver meget kraftigt nødvendigheden af en hurtig forbedring af gymnasieforholdene i Aalborg.

I henhold hertil fremsættes nærværende lovfor-slag, der er tiltrådt af de interesserede kommuner.

Til § 1.

Den her foreslåede gymnasieskole tænkes at skulle omfatte gymnasium med nysproglig linie (1 klasse-række) og matematisk-naturvidenskabelig linie (2 klasserækker), realklasse samt mellemskole med 2 klasserækker med mulighed for senere udvidelse af gymnasiet til 4 klasserækker.

Der har været forelagt ministeriet tilbud om grund fra Aalborg, Hasseris og Sundby-Hvorup kommuner, og efter stedfunden forhandling med kommunerne og besigtigelse af de tilbudte grunde samt efter indhentet udtalelse fra boligministeriet har man valgt at søge skolen opført på en af Aalborg kommune tilbudt grund, beliggende i Sohngårdsholmskvarteret i Aalborg.

Til § 2.

Den foreslåede fordeling af anlægsudgifterne mellem stat og kommuner — hvorefter de 25 pct. afholdes af staten og de resterende 75 pct. til-vejbringes fra lokal side — svarer til den med Lyngby-Taarbæk kommune truffe ordning vedrø-rende opførelsen af et statsgymnasium i Virum og til den med Brøndbyerne, Glostrup, Herstederne, Hvidovre, Høje-Taastrup, Rødovre og Vallensbæk kommuner truffe ordning vedrørende opførelse af et statsgymnasium i Rødovre, blot med den forskel, at amtskommunen her bidrager til dækning af den lokale andel i udgifterne.

Kommunerne har tiltrådt den nævnte udgifts-fordeling mellem staten og kommunerne og mellem kommunerne indbyrdes. Kommunernes bidrag forudsættes stillet til disposition, når byggeriet er påbegyndt.

Til § 3.

Skolens driftsudgifter må afholdes fuldt ud af statskassen efter de for statsskolerne almindeligt gældende regler. Skolens oprettelse vil nødvendig-gøre en forhøjelse af det for statsskolerne på nor-meringsloven fastsatte antal tjenestemandstil-linger.

REKTOREN FOR
AALBORG KATEDRALSKOLE

Bilag 1.

3. Oktober 1945.

Til Undervisningsministeriet.

Jeg tillader mig at gøre opmærksom paa de vanskelige Pladsforhold i Aalborg Katedralskole.

Nogle Aar efter at Skolen var bygget i 1888, rummede den c. 125 Elever; nu er Elevtallet 548 i samme Bygning, hvilket naturligvis vil sige, at Pladsforholdene er yderst indskrænkede. Klasserne maa siges at være overfyldte; ogsaa *Faglokalerne er for smaa*, Læsestuen har man maattet tage ind til Klasseværelse, saa Laboratorieøvelser i humanistiske Fag er udelukket; ogsaa Historieklassen er blevet inddraget; Lærerværelset, der oprindeligt var beregnet til 12, rummer nu 34, saa det undertiden er umuligt for nogle at faa en Siddeplads til Frokost; noget Arbejdsrum for Lærere findes ikke, ej heller noget Kontor til Inspektionen.

Værst er det med Elevtrængselen i Gymnasiet.

Hvor uheldigt Aalborg er stillet, vil ses ved en Sammenligning. I 1944 var der 63 Gymnasieskoler i hele Landet fordelt paa 22 Amter og med ialt 2300 Elever i III G. I Gennemsnit var der altsaa 3 Gymnasier pr. Amt; i Aalborg kun eet. I Gennemsnit var der eet Gymnasium for hver 61 000 Indbyggere; i Aalborg Amt eet pr. 206 000. Ved hvert Gymnasium gennemsnitlig 36 Studenter, i Aalborg 96. Aalborg Katedralskole producerede f. Eks. ligesaa mange Studenter som 3 københavnske, ligesaa mange som Kolding, Fredericia og Vejle tilsammen eller som de to i Odense, flere end Rønne, Nykøbing F, Maribo og Nakskov tilsammen. — Odense, der er paa Størrelse med Aalborg, har 2 Skoler, og Aarhus, der er noget større, har i flere Aar virket for Gymnasium No. 3.

At der er noget utilfredsstillende ved at

virke ved saa stor en Skole, fordi man ikke kan lære Eleverne ordentligt at kende, nævner jeg, men det er, som det vil forstaas, ikke den vigtigste Anke.

I Aar var det særlig galt. Der optoges i I G. 119 Elever, hvoraf 78 matematikere, saa stort et Antal, at vi maatte dele Klassen i 7 Afdelinger (1 kl., 2 nsp., 4 mat.) og for at faa Plads tage et Faglokale ind. Dette er det umuligt for os at gentage, og da det kan betragtes som givet, at Tilbuddet ikke vil dale, og som sandsynligt, at det — som hidtil — vil stige, vil det sige, at vi til næste Aar vil blive nødt til at afvise gymnasieegnede Elever, og da vi nu kun har Plads til een Realklasse, maa vi sandsynligvis afvise en Del af vore egne Elever, der søger Optagelse deri.

For at raade Bod paa denne Misere vilde det ikke være tilstrækkeligt med en Udvidelse af Skolen (den er i Forvejen for stor, og Skolens Grund er for lille, ca. 10 000 m²). Det vil være nødvendigt at bygge en ny Skole, saa Aalborg faar to. Derved vilde Skolen her blive aflastet (Bygningen er hensigtsmæssig og fuldt brugbar til et mindre Antal Elever), og det Spild, som det vilde være at nægte egnede Elever Adgang, vilde blive undgaaet.

Jeg har allerede talt med Byens Borgmester og flere Byraadsmedlemmer og fundet dem interesserede i Sagen. Det vil vist ikke blive vanskeligt at faa Byraadet til at stille en egnet Grund til Disposition. Jeg har ogsaa forhandlet med Sogneraadsformanden i Hasseris; det vil vist være muligt ogsaa der at opnaa en god, stor Grund, men den ligger i Skalborg, 4 km fra Aalborg.

Jeg skal tillade mig engang i denne Maaned at drøfte Sagen med det høje Ministerium.

Allerærbødigst

Kjeld Galster.

REKTOREN FOR
AALBORG KATEDRALSKOLE

Aalborg, den 25. juni 1952.

Til undervisningsministeriet.

Ved et skolerådsmøde d. 21. ds. vedtoges det enstemmigt at sende det høje ministerium følgende udtalelse:

I anledning af det år for år voksende pres på gymnasiet, som i år har skabt en særlig vanskelig situation, ønsker skolerådet — i tilslutning til vedtagelser af 15. august 1949 og 18. august 1950 og skolenævnets skrivelse af 25. august 1950 samt den af det ordinære forældremøde af 16. november samme år enstemmigt vedtagne resolution og skolens skrivelse af 27. f. m. — at udtale følgende:

Vi beklager, at udviklingen har medført, at det bliver nødvendigt at afvise egnede elever, men vi må konstatere, at det med de lokaler, som den nuværende skolebygning råder over, vil være ugørligt at udvide gymnasiet ud over det punkt, det nu er nået til.

De vigtigste grunde er følgende:

1) Alle bygningens lokaler er overfyldte, således at oprettelse af nye klasser kun vil kunne ske, hvis der etableres vandreklasser.

2) Det matematiske gymnasium kan højst hvert tredje år tage en firedeling

og da kun med stor vanskelighed. Laboratoriernes kapacitet er således, at der allerede nu med 4 + 3 + 3 klasser må arbejdes i dem hver dag to timer udover normal skoletid, tre af dagene endog med to klasser ad gangen. En eventuel udvidelse af laboratorierne, der vil være meget kostelig, kan kun ske ved, at der indrettes flere vandreklasser.

3) Allerede nu er humanistisk laboratorium og faglokalet for historie omdannet til almindeligt brug, og skolen råder ikke over noget sanglokale, men må benytte tegnesalen til sangundervisning. I festsalen er der siddeplads til ca. 200 af skolens ca. 570 elever.

4) Forholdene i skolens gymnastiksal for piger, ikke mindst de forhold, under hvilke omklædning og badning finder sted, er af en sådan art, at det allerede nu må anses for at være uforsvarligt. Salen og omklædningsrummet er beregnet til ca. 25 elever, og nu er der allerede i visse klasser mellem 40 og 50.

Allerærbødigst

Kjeld Gaister.

Bilag 3.

Elever på Aalborg Katedralskole optalt efter beretningerne for 1941, 1943—46.

	Aalborg	Nørre Tranders	Hasseriis	Nørre Sundby	Sundby- Hvorup	Amtet	Andre	Ialt
1941:								
Gymnasiet ...	105	16	41	10	1	61	33	267
Realklassen ..	11	0	6	0	3	3	0	23
Mellemskolen .	125	2	67	19	9	22	0	244
	241	18	114	29	13	86	33	534
1943:								
Gymnasiet ...	122	12	41	14	6	59	42	296
Realkl.	15	1	6	1	1	0	0	24
Mellemsk.	113	6	57	21	8	17	2	224
	250	19	104	36	15	76	44	544
1944:								
Gymnasiet ...	128	13	47	20	8	49	37	302
Realkl.	8	0	8	3	0	2	0	21
Mellemsk.	117	4	52	22	8	15	1	219
	253	17	107	45	16	66	38	542
1945:								
Gymnasiet ...	119	14	39	22	7	49	35	285
Realkl.	15	0	7	2	3	4	0	31
Mellemsk.	115	3	57	21	3	21	0	220
	249	17	103	45	13	74	35	536
1946:								
Gymnasiet ...	118	15	38	23	6	44	41	285
Realkl.	11	0	9	2	1	2	0	25
Mellemsk.	115	7	53	23	2	22	3	225
	244	22	100	48	9	68	44	535
1941—46:								
Gymnasiet ...	592	70	206	89	28	262	188	1 435
Realkl.	60	1	36	8	8	11	0	124
Mellemsk.	585	22	286	106	30	97	6	1 132
	1 237	93	528	203	66	370	194	2 691
Gennemsnit	247,4	18,6	105,6	40,6	13,2	74,0	38,8	538,2
Gennemsnit pct.	46,0	3,5	19,6	7,5	2,5	13,7	7,2	100

Elever på Aalborg Katedralskole optalt efter beretninger for 1947—50.

	Aalborg	Nørre Tranders	Hasseriis	Nørre Sundby	Sundby- Hvorup	Amtet	Andre	Ialt
<i>1947:</i>								
Gymnasiet ...	103	17	33	21	3	57	36	270
Realkl.	14	0	5	1	1	2	0	23
Mellemsk.	120	4	53	23	1	34	2	237
	237	21	91	45	5	93	38	530
<i>1948:</i>								
Gymnasiet ...	118	18	32	22	2	64	29	285
Realkl.	16	0	10	4	1	0	0	31
Mellemsk.	112	3	51	20	0	45	2	233
	246	21	93	46	3	109	31	549
<i>1949:</i>								
Gymnasiet ...	113	12	38	23	1	60	26	273
Realkl.	11	0	4	1	0	5	1	22
Mellemsk.	120	4	52	20	1	46	3	246
	244	16	94	44	2	111	30	541
<i>1950:</i>								
Gymnasiet ...	142	7	30	25	1	67	24	296
Realkl.	14	0	4	2	0	4	0	24
Mellemsk.	115	0	56	22	0	44	3	240
	271	7	90	49	1	115	27	560
<i>1947—50:</i>								
Gymnasiet ...	476	54	133	91	7	248	115	1 124
Realkl.	55	0	23	8	2	11	1	100
Mellemsk.	467	11	212	85	2	169	10	956
	998	65	368	184	11	428	126	2 180
Gennemsnit	249,5	16,25	92	46	2,75	107	31,5	545
Gennemsn. pct...	45,8	3,0	16,9	8,4	0,5	19,6	5,8	100
Gennemsn. i pot. for årene 1941, 1943—1950 vil blive	45,9	3,2	18,3	8,0	1,5	16,6	6,5	100